

שגרה לא בוחרים... סיירת כן! תנועת הנוער הלאומי בית"ר

התוכנית להמשך פעילות התנועה בשגרה החדשה

שם הפעולה: בטיחות ברשת
מאת: חן, עדי, שירה.

נושא הפעולה:	גלישה בטוחה ושימוש בטוח באינטרנט	פלטפורמה:	ואטסאפ
כמות משתתפים:	20-30	גיל:	ג-ו (שכבה צעירה)
משך הפעילות:	50 דקות	תאריך:	15.3.20
מטרות הפעולה:	להכיר את עשרת הדיברות לגלישה בטוחה באינטרנט התנסות בתגובות טובות ברשת זיהוי אמירות פוגעניות או מחשדות ברשת		

מתודת פתיחה

משחק פתיחה – אימוג'י סרטים	זמן:	5-10 דקות
<p>לכל פעולה - שליחת הודעה של כללים בקבוצה על איך תתנהל הפעילות. תחרות מי השלושה הילדים הראשונים שמצטלמים בחולצת תנועה (השלוש הראשונים מקבלים נקודת בונוס) , תחרות קבועה לכל פעולה. משחק פתיחה: כדי לחמם את התחרותיות המדריכים ישלחו לחניכים צירופי אימוג'י שיוצרים שמות של סרטים שהילדים צריכים לגלות את שם הסרט. החניכים צריכים לזהות את שם הסרט בהודעות בקבוצת הוואטסאפ. דוגמאות בנספח 1</p>		

גוף הפעולה

תקין לא תקין	זמן:	10 דקות
<p>המדריכים שולחים כל פעם הודעה שיכולה להישלח לחניך ברשתות החברתיות, החניכים צריכים לשלוח אימוג'י אדום- במידה הסיטואציה לא בסדר לדעתם או אימוג'י ירוק-אם הסיטואציה תקינה בעיניהם. לאחר כל סיטואציה המדריך ישלח בקבוצת הוואטסאפ את התשובה הנכונה וההסבר לכל סיטואציה. מסמך מצורף בנספח 2</p>		

בריונות ברשת	זמן:	15 דקות
<p>המדריכים מסריטים או מקליטים את עצמם מספרים את סיפור הקשור לבריונות ברשת, בסופו הילדים יצטרכו לכתוב תגובה לסיפור ששמעו שבו ילד חווה בריונות ברשת. המדריכים יכתבו לכל ילד אם התגובה שלו טובה ואם לא מה אפשר לכתוב במקום. הסיפור בנספח 3</p>		

שגרה לא בוחרים... סיירת כן! תנועת הנוער הלאומי בית"ר

התוכנית להמשך פעילות התנועה בשגרה החדשה

מתודת סיום

מתודת סיום	זמן:	15 דקות
עשרת הדיברות: כל ילד יקבל משפט או חצי משפט (המדריך יכתוב שם + המשפט שהילד צריך לכתוב) שיצטרך לכתוב בדף ולקשט. לבסוף החניכים ישלחו את התמונות למדריך והמדריך יצור קולאז' תמונה של עשרת הדיברות בגלישה בטוחה ברשת. (המדריך יעצב לאחר סיום הפעולה וישלח מיד כשיסיים) עשרת הדיברות מצורפות בנספח 4		

לשימוש המדריך:

הכנות מראש

מה לעשות?	מתודה
הקלטה או צילום הסיפור	סיפור
חלוקת דיבר לכל חניך	עשרת הדיברות
הכנת החידות מראש לשליחה בוואצאפ	חידות פתיחה

דגשים חשובים לאופי העברת הפעולה:

- האם ישנם דגשים שחשוב שהמדריך יקרא טרם הפעילות?
חשוב שהמדריך ידע בדיוק את הדגשים לגלישה בטוחה ברשת

שגרה לא בוחרים... סיירת כן! תנועת הנוער הלאומי בית"ר

התוכנית להמשך פעילות התנועה בשגרה החדשה

נספחים

נספח 1

חידות אימוג'י סרטים עם תשובות (דוגמאות)

1. 🛠️ ⬅️ 🧊

2. 🏃 + 😡

3. 🧸 + 📖

4. 👧 🌊 🤲

5. 👑 🦁

6. 👧 + 🐾

✓ 23:20

1. לשבור את הקרח
2. מהיר ועצבני
3. צעצוע של סיפור
4. בת הים הקטנה
5. מלך האריות
6. היפה והחיה

✓ 23:21

שגרה לא בוחרים... סיירת כן!

תנועת הנוער הלאומי בית"ר

התוכנית להמשך פעילות התנועה בשגרה החדשה

נספח 2

סיטואציות אימוגי ירוק ואדום

ההיגד	צבע אימוגי	ההסבר	ניסוח כלל לדוגמה
המורה הייתה חולה והיה לנו שיעור חופשי בסבבה.	ירוק	אין סכנה. הפרטים המופיעים בהיגד אינם מזהים ו/או פוגעים.	
תספר לי איך אתה נראה? אבל את כל הפרטים...	אדום	בקשה לתיאור מראה לפרטיו עלולה לגרום אי נוחות לילד כבר מראשיתה מכיוון שתכליתה אינה ברורה. אם השיחה תגלוש לתיאור אינטימי, על הילד לנתק את השיחה מיידית.	חברות אמיתית אינה מתבססת על תיאור חיצוני.
כמה שאנחנו מתאימים, גם אני מת על בריטני, בואי נעבור לטלפון...	אדום	משיחה על זמרת נערצת יש בקשה לעבור לשיחה טלפונית. במקרה שלא יודעים מי האדם הנמצא מהצד השני קיים חשש שהוא עלול להטריד ולעשות דברים כנגד רצוני. במקרה של חברים המכירים אחד את השני אין בכך סכנה. בטלפון הסיכוי להשפעה ולפיתוי גדול אף יותר.	את מספר הטלפון שלי או של הוריי אתן רק לאנשים מוכרים לי או לחברי.
אוהבת טלנובלות? איזה?	ירוק	אין סכנה בשיחה על תחביבים משותפים ללא מסירת פרטים אישיים ומזהים.	
יש לי תמונה מה זה יפה שלו. בא לך להיפגש היום ואני אתן לך את התמונה?	אדום	כאשר לא מכירים את הדובר עלולה שיחה על תחביבים, זמרים, שחקנים, בנים וכדומה המובילה להזמנה לפגישה פנים אל פנים להיות מסוכנת. במקרה של חברים המכירים אחד את השני, זו שיחה המקבלת צבע ירוק.	מפגש עם זרים - רק בליווי הורים.
את נשמעת מהממת. אולי תצרפי תמונה?	אדום	צירוף תמונה עלול לגרום לזיהוי של הילד על ידי אדם בעל כוונות שאינן תמימות.	לזרים ברשת לא אמסור את תמונתי, כדי שלא תהיה אפשרות לזהות אותי.
אתה תעשה מה שאני אומר לך אחרת...	אדום	הפעלת אלימות מילולית, כוחניות על מנת לגרום למישהו לבצע משהו שהוא לא רוצה.	כשמישהו או משהו ברשת גורם לי לפחד, אספר לאדם מבוגר מייד.
יש לך אוספים? אילו אוספים?	ירוק	אין סכנה בשיחה על תחביבים משותפים ללא מסירת פרטים אישיים. ומזהים	
חבר שלי צלם שעושה פרסומות. רוצה שאסדר לך?	אדום	ילד המקבל הצעה מעין זו חייב לשתף את הוריו או אדם מבוגר שעליו הוא סומך.	אני תמיד משתף הורים אם ברשת מציעים לי דברים. בדוק כל עצה בטרם תבצע אותה או תיענה לה.

שגרה לא בוחרים... סיירת כן! תנועת הנוער הלאומי בית"ר

התוכנית להמשך פעילות התנועה בשגרה החדשה

	אם האתר מכיל מידע לא מתאים או לא ראוי לצפייה של ילדים הצבע הוא אדום.	אדום או ירוק	תיכנס לאתר הזה, לא תאמין מה תראה שם..
כשאני מרגיש הרגשה לא נוחה אני מייד מנתק את השיחה. כשאומרים לי בצ'אט דברים שאינם נעימים, אני מייד מספר להורים או למבוגרים.	יש להבחין בין מחמאות הניתנות על ידי אדם קרוב שאנו מכירים ואוהבים לבין מחמאות מאדם זר, שהן בעלות מסר מיני והמשך השיחה יכול לגרום לתחושה לא נעימה. (כדי לחדד את ההבחנה, אפשר לשאול את התלמידים: למה לדעתם התכוון הדובר?)	אדום	את כבר נראית כמו אשה קטנה?
כשאני מרגיש הרגשה לא נוחה, אני מייד מנתק את השיחה.	יש פה מסר מיני, והמשך השיחה יכול לגרום לתחושה לא נעימה.	אדום	בוא ניגע בגוף ביחד...

שגרה לא בוחרים... סיירת כן! תנועת הנוער הלאומי בית"ר

התוכנית להמשך פעילות התנועה בשגרה החדשה

נספח 3 -

סיפור

שמי עדי, בן 16 מחיפה, וכמו הרבה ילדים אחרים גם אני סבלתי מבריונות כשהייתי צעיר יותר. הפעם הראשונה שנתקלתי בבריונות הייתה בכיתה ד': זה התחיל בהעלבות קטנות פה ושם, ולאט לאט זה התגבר, בעיקר בגלל שהאלימות המילולית כלפיי עברה גם לרשת. זה היה השלב שבו פייסבוק נכנסה לחיינו. שם אין פיקוח וכל אחד יכול להגיד ולעשות מה שהוא רוצה. לא הייתה לי שום שליטה על התגובות לפוסטים ולתמונות שהעליתי, ואף אחד אחר לא ניסה לעזור לי ולעצור את הסחף. בשלב הזה זה כבר הפך לבריונות ברשת.

עיקר האלימות המילולית נגדי הייתה בגלל העובדה שהייתי ילד קצת עדין - כולם חשבו שזוהי סיבה טובה לקרוא לי "הומו", "נקבה" ו"קוקסינל". ברגע שהתחילו לתקוף אותי מילולית בפייסבוק נוצר גל של תגובות ללא יכולת להסתיר את הקללות. הבריונות כלפיי הלכה והתחזקה, ואף הפכה גם פיזית, עד כדי כך שהתחלתי לחשוב על דרכים לשים קץ לחיי.

הרגשתי בושה גדולה וכחד: לא רציתי לספר לאף אחד את מה שעובר עליי, גם לא להורים שלי או ליועצת בית הספר. חשבתי שהם לא יוכלו לסייע וזה רק יגביר את ההתקפות של התלמידים כלפיי.

בוקר אחד השארתי בטעות את חשבון הפייסבוק שלי פתוח וההורים שלי קראו את התגובות שכתבו בפרופיל שלי, על תמונות ועל פוסטים שכתבתי. הם הזדעזעו, קראו לי לשיחה ושלחו מכתב למנהלת בית הספר ולמשרד החינוך בכדי שיידעו שתופעה כזאת מתרחשת בבית הספר. הבריונות מולי נחלשה כשעליתי לחטיבה - שם הכרתי חברים מדהימים שעזרו לי לצאת מהמצב, שתמכו בי ועמדו לצדי בזמנים הכי קשים. החלטתי לצאת מאותן קבוצות פייסבוק שאליהן השתייכתי, בהן פגעו בי בלי הפסקה.

הפייסבוק הוא המצאה עם כוונה מדהימה, אך בני הנוער בימינו הפכו אותו לכלי נשק קטלני. היום, כשכל החוויה הנוראית הזאת מאחוריי, אני מבין כמה בקלות ניתן ליפול לבריונות ברשת. מאז ומתמיד חיפשתי דרך לעזור לבני נוער שעוברים את מה שאני עברתי וכיום אני מדריך בני נוער בנושאי גלישה בטוחה ומניעת בריונות ברשת בתנועת הנוער הטכנולוגית (נט"ע) של עמותת תפוח, בה לומדים כיצד להשתמש לטובה בטכנולוגיה שהעולם הדיגיטלי מציע לנו.

שגרה לא בוחרים... סיירת כן!

תנועת הנוער הלאומי בית"ר

התוכנית להמשך פעילות התנועה בשגרה החדשה

נספח 4 -

עשרת הדיברות

1. לעולם לא אקבע פגישה או אפגש עם אדם זר שהכרתי ללא אישור וידיעת ההורים.
2. ממתנות חינם היזהרו- מידע אישי אל תימסרו.
3. היכנסו רק לאתרים שמתאימים לגילכם.
4. קיבלתם או ראיתם מסר פוגע? קראו מיד לאדם מבוגר שאתם סומכים עליו.
5. אל תכתבו דברים מעלבים ופוגעים ברשת.
6. הרשת זוכרת הכל - עוצרים וחושבים לפני שמעלים מידע לרשת.
7. השתמשו בסיסמאות לטלפון וספרו את הסיסמא להורים שלכם.
8. אל תעבירו תמונות או סרטונים שלכם או של אחרים לאנשים שאתם לא באמת מכירים.
9. אל תפתחו הודעות ופרסומות מאנשים או גורמים שאתם לא מכירים.
10. אל תתקינו תוכנות/משחקים/אפליקציות שמצאתם ברשת או שקבלתם מאחרים ללא מחשבה והתייעצות עם ההורים.